

NOBELPRISTAGARE ÖPPNAR MUSEUM

■ Nobelpristagaren Orhan Pamuk öppnar ett eget museum i Istanbul. Enligt Svenska Dagbladet bygger museet på hans senaste roman "Oskuldens museum". Tanken är att besökare som tar med en kopia av boken får gratis inträde.

JASPER MORRISON STÄLLER UT KANNOR

■ Jasper Morrison är en av världens mest kända samtida formgivare. I februari öppnar hans utställning med vardagsföremål som kannor, burkar och tillbringare på Hallwylska museet i Stockholm. Det är inte Morrisons egen design, men väl ett personligt urval.

Bo Corre i virtuell form spelar mot den på scenen fysiskt närvarande Cecilia Nilsson. Bilden av Bo Corre projiceras mot en glasskiva.

FOTO: KARIN KÄMSBY

Den digitala teatern

Ett experiment i den högre tekniska och konstnärliga skolan pågår denna vecka på Söråkers Folkets hus i Timrå. Där testas Fiber Optic Valley hur digital teknik kan användas i teatersammanhang.

SÖRÅKER

Pjäsen *The Widows* av Joyce Carol Oates repeteras samtidigt på flera scener som är hopkopplade med optisk kabel.

– Vi undersöker den digitala teknikens effekt på konst och kultur, säger projektledaren Gunilla Kindstrand. Samtidigt är skådespelare experter på närvaro och det är något som den digitala världen hunger efter.

Orsaken till att Söråkers Folkets hus valts för experi-

mentet är att de har en stor publik för digitala sändningar av till exempel opera. Denna publik har bjudits in för att delta som referensgrupp i försöket.

Till skillnad från vanliga livesändningar möjliggör fiberoptiken direktsänd, högupplöst, dubbelriktad kommunikation, utan att ljud och bild släpar efter. Skådespelarna kan spela mot varandra trots att de befinner sig i olika rum. De kan också ta in reaktioner

Gunilla Kindstrand, regissören Hedvig Claesson samt skådespelarna Cecilia Nilsson och Bo Corre presenterar pjäsen *The Widows* av Joyce Carol Oates.

från en publik som befinner sig på annan plats.

Enligt Gunilla Kindstrand är syftet med försöket varken att spara pengar på turnékostnader och teaterhus, eller att ersätta den levande skådespelarens fysiska närvaro i tea-

ett telefonsamtal spelas på det här sättet, det gav en mycket starkare upplevelse än om den andra rösten hade kommit från en högtalare. Men, det verkade som att den skådespelaren som projicerades förlorade en del av sina fysiska uttrycksmöjligheter samtidigt som hennes viljeinriktning blev mer enkelspårig.

Bland åskådarna rådde delade meningar om hur deras upplevelser påverkades.

– Den som är på scenen blir subjektet, den som projiceras blir objektet, tyckte Per Holm, sedan september dramaturg på Folkteatern i Gävleborg tillsammans med Gunilla Kindstrand.

Några som definitivt får mer att göra vid interaktiva digitala sändningar är ljussättarna. Det intygade Ingvar Mikander, ljusstekniker från Folkteatern. Ökas belysningen på scenen försvinner den projicerade bilden och för att publiken ska synas i bild behöver den belysas.

The Widows har urpremiär på Strindbergs Intima teater i Stockholm i februari i regi av Hedvig Claesson. Pjäsen spelas på engelska. Fiberoptik kommer inte att användas i föreställningen.

KARIN KÄMSBY

FAKTA/ KONSTNÄRLIG TESTBÄDD

■ Förstudien Konstnärlig testbädd drivs av Fiber Optic Valley i Hudiksvall och pågår till 28 februari 2010.
■ Den ekonomiska ramen är cirka 1 miljon kronor.
■ Tanken är att förstudien ska leda fram till ett treårigt projekt 2011–2014. Detta ska utforska vilken betydelse

fiberoptik och digital teknik kan få för konst och kultur med avseende på kommunikation, publikreaktioner och gestaltning, ur ett regionalt perspektiv.
■ Förstudien omfattar flera konstformer samt demokrati, infrastruktur och hållbar utveckling. Intima Teaterns

repetitionsvecka i Söråker är den teaterinriktade delen av förstudien.
■ Intressenter i det digitala teaterprojektet är Riksteatern, Folkteatern i Gävleborg, Strindbergs Intima teater, Stiftelsen framtidens kultur, Region Gävleborg och Söråkers Folkets hus.

HALLÅ DÄR

Mattias Berg,

chef för Sveriges Radios kulturredaktion, som gör om utdelningen av Sveriges Radios romanpris till en litteraturgala, 15 mars i Berwaldhallen i Stockholm – som tidigare varit platsen för Augustprisutdelningen i december.

1. En egen gala, har ni fått storhetsvan-sinne?

– Ja, det är väl så. Vi tycker att Romanpriset är en så pass bra programidé att det är dags att ta ytterligare ett steg för att nå publik på plats och inte bara genom radioapparaterna.

2. Hur gör man en gala av ett radio-program?

– Det blir en litteraturgala där Romanpriset och offentliggörandet av vinnaren är själva kärnan. Vi sänder fem program där juryn diskuterar sig fram till en pristagare med start den 11 mars och prisgalan blir kulmen. Kända skådespelare kommer att läsa ur romanerna och lyssnarjuryn finns på plats, kanske blir det musik också.

– Vi delar också ut vårt lyrikpris, som funnits sedan 1950-talet, och pristagaren kommer att läsa sina dikter, vi vill ha levande litteratur och diskussioner.

3. Är ni säkra på att ni kan fylla Berwaldhallen?

– Nej, men vi tror det. Romanpriset brukar väcka stort intresse. Det här är ett påstående från Sveriges Radios sida, att litteratur är viktigt.

4. Men Berwaldhallen, blir det inte lite väl likt Augustpriset?

– Nej, det tycker jag inte. Berwaldhallen är en del av Sveriges Radio, det är naturligt att hålla till där. Romanpriset är en helt annan idé än Augustpriset, juryn består av ett genomsnitt av den litteraturintresserade P 1-publiken och det blir nästan alltid en oväntad vinnare. Dessutom tycker jag Augustgalan är en rätt trist tillställning, det här blir mycket roligare.

ELIN VIKSTEN

elin.viksten@ttspektra.se